

[Grünbaum.]

talen om momsforhøjelse, men måske med visse andre ting, som har været på tale. Men der er i hvert fald en prisstigningsbølge i gang i øjeblikket, og det vil måske føre til yderligere forhøjelser af lønningerne.

Og har regeringen overhovedet tænkt på, hvad der kan ske på arbejdsmarkedet inden for lønområdet, når man nu åbenlyst — og det gør man jo — ad momsvejen inddrager en dyrtidsportion fra lønmodtagerne for derefter at udbetale disse penge til arbejdsgiverne? Jeg siger med vilje, at man gør det åbenlyst, for jeg synes ikke, at der har været skjult noget her. Man siger til lønmodtagerne: Når I ikke vil være med til at aflevere en dyrtidsportion, skal vi nok tage den fra jer, og så kan vi udbetale den til arbejdsgiveren, så han ikke mærker noget. Jeg tror ikke, det vil være svært at forudsige — uden at jeg skal gå ind på alle disse problemer om arbejdsmarkedet — hvad der vil ske. Der vil komme en yderligere stigning i lønninger og omkostninger ud over, hvad der ellers ville være sket, hvis man ikke havde gjort det. Jeg tror, det simpelt hen er en uklog politik, en helt forkert politik. Man sætter en ny længdningebølge i gang på arbejdspladserne. Hverken samfundsøkonomiske eller skattepolitiske hensyn taler for, at regeringens forslag om en forhøjelse af moms'en bør gennemføres. Det er i sin udformning en asocial og dertil en samfundsøkonomisk fejlagtig foranstaltning i den nuværende situation, så om vor stilling kan der vel ikke være megen tvivl.

Om forhøjelsen af importmomsen skal jeg kun sige, at vi naturligvis med en vis interesse har noteret os, at de tre partier, der i sin tid var så ængstelige ved importmomsen, nu som regeringspartier gennemfører en voldsom stramning af netop importørernes likviditets- og kreditforhold. Det er jo en yderligere særdeles hård kreditstramning, der her gennemføres over for importørhvervene. Samtidig kan jeg ikke undlade at gøre opmærksom på, at ikke mindst landbrugere, men også øvrige arbejdsgivere med denne momsforhøjelse vil opnå en meget betydelig forøgelse af deres likviditet. Der er altså en vældig skævhed i forslaget, og det kan vel heller ikke være en rigtig politik i den nuværende situation. Jeg erkender, at det kan være en rigtig politik at gennemføre en vis

stramning af importen, hvis man vil gøre noget for at rette valutabalancen op; jeg skal ikke indvende noget imod, at man bestræber sig herpå. Men det kan ikke være en rigtig politik i den nuværende situation at pumpe flere hundrede millioner kroner — jeg ved ikke hvor mange, det kan vi vel få oplyst i udvalget — ud som øget likviditet samtidig med, at man officielt fører en kreditstrammingspolitik — en stram pengepolitik, som man siger. Har man talt med Nationalbanken om dette og om de virkninger, der vil komme?

Jeg mener, at det efterhånden er den rene forvirring, der råder i den økonomiske politik, men også her er det regeringens egen skyld, at systemet virker så dårligt. Da regeringen i 1968 gav landbruget en sagligt set helt ubegrundet udvidelse af afregningsperioden, således at dette erhverv nu har kredit i næsten 9 måneder, da bidrog regeringen selv i meget væsentlig grad til at ødelægge momssystemets finanspolitiske virkemidler. Det er et stort ansvar, regeringen hermed har påtaget sig. Det var jo en skjult støtte, landbruget fik i 1968. Havde det ikke været meget klogere, om man havde givet det pengene lige ud i stedet for at ødelægge momssystemet sådan, at når man nu af statsfinansielle og samfundsøkonomiske grunde siger til den danske befolkning: „Nu skal I betale 2½ pct. mere hver gang I skal købe ind til jeres forbrug,“ så siger man i virkeligheden samtidig, at en væsentlig del af de penge skal ud til landbruget og en række andre erhverv og ligge dér som forøgede momskreditter? En vis sammenhæng er der jo; da man har denne afregningsperiode, kan man ikke undgå en vis likviditetsforøgelse. Men der er og bliver ingen rimelighed i, at man — lad os nu sætte, at det var en rigtig foranstaltning, at moms'en skulle forhøjes — samtidig giver dette erhverv en sådan indsprøjtning. Vi må jo ikke glemme, at medmindre regeringen forestiller sig, at den inden for en forholdsvis begrænset tid skal nedsætte momsprocenten igen, er det en varig begunstigelse, man hermed giver landbruget; man giver det i virkeligheden på den måde også en betydelig mulighed for forbrugsudvidelse.

Da vi forleden dag drøftede spørgsmålet om en effektivisering af skatteligningen, pegede jeg på underligningen af B-skattey-